

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15/ CELOLETNO DIN 60/ ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTININO/ OGLAŠI PO CENIKU/ POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150. POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNOSTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TISKARNI/ ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO/ ANONIMNI DOPISI SE NE PRIOBČV-TEJO/ POŠTININA PLACANA V COTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

Krvave posledice vpada Italijanov čez mejo pri Planini!

Dva težko ranjena -- eden Orjunaš in eden finančni stražnik. -- Napadalci so bili italijanski financarji in so po izvršenem zločinu pobegnili.

V času, ko sklepa Italija z našo državo prijateljske in zavezniške pogodbe, se dogajajo ob naši meji krvavi dogodki ki pričajo, da Italijanom še daleč ni do mirnega sožitja z našo državo. Dosedaj je vladalo na meji napram Italiji še nekam znosno stanje, odkar se je izvršil poznani unški incident in krvoprelitje pri Sorici, ki je zahtevalo od nas težkih krvnih žrtve. To premirje je trajalo skoro dve leti. Sedaj pa so ga Italijani prelomili in ustvarili možnost, da se razvije ob meji zopet doba krvavih obmejnih incidentov.

Poznano je že doveli izzivanje in neovirano pohanjanje slovenskega fašista Rupnika in njegovih pajdašev, ki so hoteli ubiti brata Molka sredi Planine. Svarili smo že tedaj pred prepotenco laških financarjev in obmejnih stražnikov, ki se je prečesto predobro počutilo zbog prizanesljivosti naših stražnikov na našem teritoriju. Naša svarila niso bila v dovoljni meri upoštevana in sedaj so padle zopet krvave žrtve.

Italijani in brata Žigon.

Med našimi brati, ki stražijo verno zapadno mejo, se posebno odlikujeta brata Pavel in Albin Žigon, doma iz Grčarjeva. Oba sta pri Italijanih silno osovražena. Tako sta bila oba že zaprta preko 18 mesecev v italijanskih zaporih, kjer so in mu-

čili in gnjavili skoro do smrti. Obdolževali so ju, da sta hotela napasti italijansko stražo in kaliti odnosaje na meji. Naisi niso mogli za te obdolžitve prinesiti nobenih dokazov, so ju držali v zaporih vse dotlej dokler nista ušla iz zaporov. Miru nista imela tudi na tem pobegu, ker so Italijani večkrat grozili, da bosta še obadva padla v njihove roke. To grožnjo so izrekli tudi pred par dnevi, ko so obetali da ju bodo v najkrajšem času ušli.

Preža Italijanov.

Hoteli pa so izvršiti to namero na praznik sv. Jožefa, ko so v Lipljah prišli okoli pol desete ure dopoldne preko meje. Bilo jih je četvorica, oboroženih s karabinkami in samokresi. Ustavili so se nad Podgorčovo hišo in se vlegli na tla ter opazovali ljudi, ki so šli k maši. Mislili so namreč, da bodo tako najlažje zajeli oba Žigona, katera obiščeta skoro sleherni nedeljo Planino. Ostali so tu skoro do dveh popoldne, naisi je mela oddaljena 300 metrov. Nato so odšli po jugoslovanski državni cesti skoro 3 km do Grčarjeva, kjer sta jih ustavila naša finančna stražnika.

Opozorila sta jih odločno, da se nahajata na našem teritoriju. Italijani pa se za to opozorilo naših finančnih stražnikov niso dosti zmejnili. Hoteli so v gostilno navateno,

na prizanesljivost in kolegialnost od strani naših obmejnih stražarjev.

Stražnika pa jim nista tega dovolila. Pozvala sta jih, da nemudoma zapuste naš teritorij in jih tudi spremila do meje. Jedva so prišli laški financarji do meje, že so se skrili za grmovje in odšli naprej ob meji proti vasi. Naša financarja sta se potem mirno vrnila na svoje mesto.

Italijani sredi Grčarjeva.

Četrť ure potem so gostje gostilne »Pri Matevžu«, kjer so balincali zapazili, da prihajajo po državni cesti omenjeni štiri laški financarji in da so zavili

v gostilno.

V gostilni so zahtevali četrť litra žganja, katerega so tudi dobili. Sedeli so novsem brezbrizno in pričeli dolagoma srkati to žganje.

Med gostij sta bila tudi brata Žigona. V svesti si da so Italijani kršili integriteto našega ozemlja, je Albin stekel takoj po naša finančna stražnika, ki stolta nar sto metrov od te gostilne sredi vasi. Ostali gostje so mirno balincali naprej.

Med tem časom na sta prihajala že tudi eden finančnih stražnikov in Albin Žigon.

Jedva so in Italijani opazili, že so zagrabili za orožje in stekli naglo na cesto z naperjenimi

puškami proti prihajajočima. Italijani so imeli puške nabite in pripravljeni za strel.

Naš finančni stražnik jih je mirno pozval naj odlože orožje. Na ta poziv pa so oni odgovorili

s strelji.

Ogroženemu našemu finančnemu stražniku sta priskočila takoj na pomoč oba brata Žigona. Pavel je zagrabil enega Italijanov za puško, hoteč mu in izviti iz rok. Italijan je pariral s strelom, ki je prebil Pavlovo roko na štirih mestih in mu prizadel težko rano. Videč v opasnosti svojega tovariša, ki je imel samo eno kroglico v puškini cevi, je hotel priskočiti na pomoč slučajno se tam mudeči finančni stražnik

Zajec.

Komaj je pritekkel iz gostilne čez drag že ga je zadel italijanski strel v prsi in mu razmesaril celo levo stran tako da obstoja unravičena domneva, da je bila krogla dum-dum. Omenjena gostilna leži od državne meje kak' 1500 metrov. Italijani videč v krvi se nahajajoče žrtve so pričeli naglo z umikom. Ves čas pa so nepretrgoma streljali nazaj in ogrožali celo vas. Prišli so samo le srečnemu slučaj, da ni število žrtve med prisotno množico še mnogo večje. Na begu so

Italijani izgubili en finančni klobuk in en finančni baionet.

Razburjenje na meji je silno da se je bati težkih posledic, ker naš narod že ne ve, kako se čuvati pred upadi podivjane laške soldateske, ki menda misli, da ho smela sričo nepustljivosti naših službenih krogov tako postopati s svobodnimi kakor postopa z zaslužjenimi Jugosloveni. Preiskava je v teku in so na mestu že tudi vsi prizadeti funkcionarji.

Brzjav Planina:

Razburjenje tu silno zbog upada Italijanov. Obstoja tehten sum, da so bili napadalci preoblečeni laški fašisti. Nekateri indici govore celo proti že proslulemu slovenskem fašistu Rupniku. Dolej je bilo mogoče identificirati že enega izmed napadalcev, katerega so spoznala domače dekleta v gostilni »Pri Matevžu«.

Bratu Molku omejuje orožništvo svoboda in ga je odgnalo s seboj na orožniško stanico, kjer je moral pod stražo prenočiti. Protestiramo proti temu nerazumlivemu kratenju osebne svobode in mislimo, da bi bilo gotovo koristneje z vsaj enako nazlijostjo straženje meje, kar bi gotovo preprečilo tudi Italijanom izvijati sične usodepolne obmejne incidente.

A. V.

Primorska pisma.

IV.

Primorci in jugoslovenske razmere. — Čni vijak v Italiji. — Zadolževanje delovnih sil v Francijo in Ameriko. — Izdajalcev in internacionalistov. — Izdajalec

Pogrešno je od naše strani, da ne dopisujemo v jugoslovenske časopise o naših razmerah. Sicer je dovolj znano naše trpljenje v deželi dvatisočletnih kulturonošcev, vendar je potrebno, da se iz naših vasi priobči od časa do časa najvažnejše novice.

Nepopisno nas boli, ko vidimo, da v Jugoslaviji, še danes po tolikih letih svobode iste ne znajo ceniti. Še vedno se seje mržnja med brati namesto medsebojno luubezen. Nestevilni so še danes bratje v svobodi, kateri niti ne vedo koliko gorja moramo pretrpeti v suženstvu in niti ne zmenilo se za nas, ki moramo to gorje prenašati z veseljem bi vse pretrpeli, ko bi videli, da je naš narod složen, edinstven: res Jugoslovanski. Vseeno pa ne klonemo, ker iztreznenje mora priti in takrat bo naš največji dan. Dokler pa sedi v vladi največji propagandist separatizma, dokler dobiva naše denarje znani Plamenac, dotlej se zanašamo samo še na Orjuna, v kateri vidimo naš spás, našo bodočnost! Da se edino Orjuna briga za nas zasluženo raje, razvidimo iz časopisa »Orjuna«, katerega od časa do časa skrivaj dobivamo. Samo v nji najdemo utehe našim željam. Iz roke v roko prehaja ter se navsezadnje skrbno shrani kot drag in svet talisman, da ne pride v roke nepoklicanim, osovraženiim biričem našega naroda.

Skoro neverjetno se zdi človeku, kako nam je mogoče zmagovati davčni vijak, kateri nas neprestano navija. Kakšen krik bi zagnali v Jugoslaviji, da se nahajajo v našem položaju? Vemo, da so tudi tam velika bremena, a samo nekaj naših primerov: Družinski davek za tri osebe znaša letno 54 Lir, dohodnin-

— »Orjuna« meji Primorci. — Davke. — Vse gre na boben. — Izseljevanje. — Društveno življenje. — Polom. — Stanje prosvete med zaslužjenimi, občinski birič.

ski davek, 4% od zaslužka, davek na neprimičnine, premičnine, na okna vrata nohištvu na žvino, celo na kokoši, mačke, samokolnice itd. In ne enkrat se dogodi, da moraš en in isti davek plačati dvakrat in celo trikrat. Plačati je treba brez ugovora, če ne je takoj rubež v hiši. Našim ljudem grozi propast. Dohodkov ni od nobene strani. Treba se je neprestano zadolževati, kar bode posledica, ker ne bode mogoče dolga plačevati, da se bode na dražbi prodalo skromno posestvo ter bo moral gospodar po svetu beručiti za zaslužek. Že sedaj se naše delavce zapostavlja na račun Kalabrežev ter morajo iskati vsled tega zaslužek na Francoskem in v Južni Ameriki. A čuti se že pomanjkanje poljedelskih delavcev, posebno v vinogradih ter bode posledica tega pomanjkanja še ta, da bode naš zadnji dohodek uničen, ker nam bodo vinogradi polagoma propadli.

Če tudi nas tarejo take nezdolje, nismo in ne bomo pozabili nikoli, da smo del jugoslovenskega naroda, in da mora tudi nam zasijati solnce svobode. Preteklo leto se je društveno življenje povsod poživilo, posebno naše čitalnice. Bivši mlacheži in neznačajneži, kateri so hlapčevali snoparjem, so se nekam potuhnili in poskrili, ker se boje belega dne, ki se približuje ter imamo pred njimi popoln mir. Imeli smo tudi par komunistov, kateri pa so sami sprevideli, da je takozvani »internacionalizem« samo utopija, katera nam največ škoduje v našem boju za obstanek. Danes se ti ljudje posvečajo narodnemu delu med našim kmetskim ljudstvom ter žele popraviti, kar so zagrešili. To nam je v veliko uteho. Naši ljudje nepri- merno več čitajo kot pa pred voi-

no. Tudi na časopise je naročenih nad polovico vaščanov, kar je znak, da so vsa prizadevanja poitalijančiti naš narod, zaman. Zavednost naših ljudi z vsakim dnem raste. O tem dovoli izpričanje to, da uče starši svoje otroke v materinskem jeziku čitati in pisati, ker se v šoli poučuje samo italijanščina, tako da otroci ne bodo pozabili iz šole prišedši svojega maternega jezika. V tem se zrcali zavednost naših ljudi. Koliko potrepljivosti, koliko muke je, predno se otroka nauči čitati in pisati in to po celodnevem napornem delu, katerega vrši naš kmet na svojih bornih niivicah!

Ne smemo zamočati slučaja, kateri je na primer Ricmanjem v sramoto. Bilo je že govora v Orjuni o proslulem fašistu Kuretu p. d. »Cic« iz Loga. Še danes je fašistovski zaupnik, dešna roka občinskega komisarija, znanega zakrizenca »Scialfa« ter najhujši ovaduh naših ljudi karabinierjem. Za zasluge ga je imenovan komisar novzdignil v občinskega biriča ter je vsled tega imel dosti prilike ovajati in spravljati naše ljudi v nesrečo! Uverjen pa naj bo, da bo to njegovo ovaduštvo kmalu minulo!

Ador Nis.

Trpljenje Orjunašev pri T. P. D.

Mart'rii jugoslovenskih nacionalistov pri T. P. D. — »Herzog« Slovencem smrt! — Šikane g. Pauerja. — Trpljenja bratov I. Turnška in Antona Cvilkja. — Po 14 letih službe vržen na cesto brez bare odškodnine.

Za nami je sedem let truda od osvobojenja, za katerega smo se borili vsi narodno zavedni možje in mladeniči, brez razlike stanu, da smo končno dosegli naše jugoslovenske pravice katere si pa še danes upajo kršiti tujeodni izkoriščevalci našega naroda.

Postal sem to, kar je bil moj oče celo življenje, do časa, ko je izdihnil po 24-letnem hlapčevanju pri T. P. D.

Ne bom opisoval vsega trpljenja in preganjanja, katerega je užival tudi on ampak, da bo vsa javnost spoznala, kaj počnejo germanski nastavljenici pri T. P. D., da bo razvidno vsem, da je danes Orjuna na mestu, da pribori onim, ki že trohne v grobu, zadoščenie in njihovim potomcem pa, da vlija v nie podvolnega poguma, v borbi proti T. P. D.

Družja je imela svoječasno nastavljenega germanskega zdravnika po imenu »Herzog«. K temu zdravniku se je dan pred smrtjo mojega očeta napotila mati in ga prosila, da pride pogledat bolnika, kateri se je nahajal že z eno nogo v grobu. Domov je prišla vsa oblokana, ker

io je omenjeni zdravnik nahlulil z besedami, da je njen soprog zdrav, da simulira in da se mu ne luibi hoditi v službo. Mrzlca me spreletava, ko moram zopet obupati spomine na suženstvo in tlako, pod režimom te proklete črne Avstrije. In sledilo je, da je oče umrl še predno je minulo 24 ur. Takšne recepte so izdajali zdravniki nameščeni pri T. P. D., namesto zdravil. Njegovo premoženje in celih 24 let težke

Vabimo cenj, občinstvo, da nas obišče v naših novih prostorih: Šelenburgova ul. 1, kjer Vam nudimo: Vse običajno drogerijsko blago, kemi-kalije, zdravstvene in kozmetične preparate. Najfinejše francosko, nemško in angleško parfimirano in navadno milo, parfume vseh vrst in znamk, creme, puder, fotografske aparate in svakoake potrebščine, kakor plošče, papir itd. svetovnoznanih tovarn

Bogata izbira! Izborna kakovost!

Cene izredno nizke!

DROGERIJA „ADRIA“ LJUBLJANA

sedaj Šelenburgova ulica št. 1

ali dva drugo službo, v svrhu okrepitev po dolgi bolezni. Logično je, da sem tudi pri tej prošnji bil neusliššan. Odgovor g. ravn. je bil ta, da takih služb ni, da moram iti na svoje staro mesto in kadar bom zopet bolan, mi je zopet bolnica na razpolago. To se pravi poginiti ali živeti, tako je bil meni ta odgovor razumljiv. V svrhu podpore mi je bila tudi vsa mesečna plača zadržana, katere še do danes nisem dobil izplačane katera se pa drugim ni zadrževala.

V enem dnevu je vrzel rudnik iz stanovanja tudi kancelista — predelavca Ant. Cvikelija, ker je ta jugoslovanski nacionalist. Nekaj dni nato pa je bil še reduciran. Drugi vzrok pri Cvikeliju ni obstojal, ker je bil ta vsekoli martiliv in miren človek.

Da je maščevanje popolneje in da se uniči jugoslovenska misel, sem bil reducirán nekaj časa na to, ko je to doživel moj oče, ki je žrtvoval vsa svoja mlada leta in zdravje T. P. D. — Torej sva v eni in isti družini dva reduciranca. Kako živeti ali poginiti?

Zalostno, toda vendar resnično, da po sedmih letih našega osvobodjenja, je zopet dovoljeno tej nemško-madžarski družbi metati nas po 14-letni službi brez vsakega najmanjšega povoda na cesto in nam deliti zopet takšne recepte, katerega je bil zaslužil moj pokojni oče.

Resnico prinaša zadnja številka »Orjuna« da Orjunaši smo vajeni trpeti bedo itd. in čeravno visj duša v mojem telesu le malo, zastoni so namere iz nas skovati in čarje katerih imate skozi dolga leta še nekatere obdelanih po svojem kopitu. — Naše delo se bode podvoilo. Narod! Vrši sedaj rešilna dela!

Mrzite nas samo vsled tega, vrgli ste nas na cesto samo zato, ker se predobro zavedamo, kakšne dolžnosti ima vsak državljan narodom kralju in državi.

Borili smo se, po vseh svojih močeh da smo ostali Naciji zvesti in da nam ne more ne en človek v celi dolini očitati najmanjše stvari. Malo nas je ostalo takih, toda ta pečica bo držala in stala vedno na braniku proti izkoriščevalcem te solzne doline. Ljubše nam je poginiti gladi in žeje, kot zatajiti materini jezik in rodno grudo in lahko ste uverjeni, da so še možje med nami, kateri ne verujejo v zlatega teleta.

Bratje! Ne obupaite in veruite v naš pokret kateri nas bo pripeljal sigurno do končne zmage. Dovolj je prostorna naša domovina za vse sinove, katere je rodila in veruite mi, da vsak pošten državljan bo imel v naši državi tudi še pošteno delo.

Orjuna na dan!

Janko Turnšek.

delegat mestne Orjuna v Trbovljah.

Velesrbstvo.

Sadovi sporazuma. — Plemenske fronte. — Srnaovska korupcija. — Orjuna in plemensko opredeljenje. — Bodočnost Jugoslavije je samo v jugoslovenstvu in integralnem edinstvu.

Sporazum porojeva vedno boljše sadove. Za proglasom Radića, da hoče skupiti vse Hrvate v enotno Hrvatsko fronto, ki danes navzlic njegovim nad pol stoletje broječi seliški delegaciji še ne obstoji, prihaja g. ministar Simonović in napoveduje novo — velesrbsko fronto. Tei novostjoči se plemenski fronti na je podal že tudi svoj veliki žegen patriarh in svetiteli radikalne partije s svojih poznanim govorom v radikalnem klubu. Zastori so padli. Pokazala se je v vsej goloti slika, ki smo jo mi napovedovali že štiri leta, zbog čegar imenimo sedaj to novo, a v lstu samo staro brezkulisno smer radikalne partije na znanje. Ustanoviteli in taini podporniki srnaovskih band so se s tem jasno izrekli za srnaovsko koncencio »Velike Srbije«, stvorene po lokavosti orientalskega konspiratorja in dobri volji zapadne bankokracije. S tem so si podpisali smrtno obsodbo. Uverjeni naj bodo že sedaj, da ih bo doletela usoda njihovih najmlajših v »Srnao« in »Radikalni omladini«.

Osmo leto po Ujedinjenju smo srečno prebrodili preko 14 vladnih kriz in neprestanih političnih zapletiliev do dobe, ko se poleg vseh sedanjih bojev pojavljajo konture novega, najhujšega za in proti srbski plemenski fronti. Blizajo se težki in opasni časi, katerih se že sedaj vesele naši zapadni in vsi ostali sosodje, ki žele, da bi se Jugoslovenci poklali sami med seboj; namesto da bi izvršili svoje zgodovinsko poslanstvo.

Orjunaši se zavedamo v tem momentu važnosti nastopajoče dobe, ki bo pokazala, da li so bile pravilne teorije lokavih nolitkantorv od neomaine vere vseh stotisočev, ki so s svojo krvjo markirali pot narodu v veliko bodočnost, katero bo dosegel samo v znamenju jugoslovenstva. Ako je bil kdo med nami priznaval bratom našega Pijemonta tisto važno ulogo, kakršno si je zaslužil s svojo gigantsko borbo za osvobodjenje zarobljenih bratov, potem je bila to gotovo Orjuna.

Naš pokret.

Akadem. Oriuna! Izredni občni zbor se vrši v sredo dne 24. t. m. točno ob 15. uri — v prostorih Obl. odbora v Učit. tiskarni.

Nacionalistična in akademska dolžnost članov zahteva, da se slednji član občnega zbora udeleži. — Zdravo!

Domžale. Nedeljska prireditelva naše organizacije je bil vesel pojav v napredovanju naše misli v Domžalah. Prireditvi je prisostvovalo nebroj naših prijateljev, ki so pokazali, da umejo ceniti naše delo; ter so s tem dokumentirali, da imamo v Domžalah veliko število pri-

iateljev, kateri nas bodo v našem nesebičnem delu vedno podpirali.

Igra »Narodni poslanec« je izpadla zelo dobro, za kar gre zahvala Radomeljskim bratom in Sokolom. Obilo truda je zahtevalo, da se je igra našudirala v tako kratkem času. Posebno pohvalo zasluži br. Pavle Potokar, kateri je svojo ulogo pseudo-poslanca izbornorešil. Tudi drugi igralci so več ali manj posrečeno podali svoje uloge. Obilo aplavza je bil dokaz, da je bila igra vsem dobro došla.

Gdč. Milka Stokarjeva nas je nepopisno razveselila s svojim krasnim petjem. S koncertnimi točkami, katere sta izvajala na klavirtu in violini gg. Verbič, je bil dan, prireditve ne samo zabavni, temveč tudi umetniški značaj.

Omeniti moramo še gospodični Šapljevi ter gospoda Danilo Šaplja, katerih je nemala zasluga da je prireditelva tako izbornorešila ter brata Vrankaria, kateri je s svojimi komičnimi nastopi obilo zabaval vse navzoče.

Prireditelva je potekla v najlepšem redu in animiranosti, ter je uspela tako moralno kakor tudi gnotno vrlo dobro.

Vsem sodelujočim izrekamo tem potom najlepšo zahvalo kakor tudi vsem, ki so nam priskočili z darili na pomoč ter cenjenemu občinstvu, katero je v tolikem številu posetilo

našo prireditelva. Enaka zahvala naj bode izrečena še bratom iz Kamnika, kateri so se vkljub neugodni železniški zvezi odzvali našemu vabilu. Mestna Orjuna Domžale.

Smarje pri Jelšah. Vigred se povrne. Povrne se tudi tisto, ki je naša državi neobhodno potrebno — Orjuna se povrne, na žalost tistim, ki so se pred kratkim časom veselili razpusta iste. Med temi je bilo največ inteligence, ki se štejejo med naprednjake. Pri meni to niso naprednjaki — narodnjaki, ker se veselo odstranitve nacionalistične organizacije.

Kljub vsemu temu imamo še vedno trdno voljo postaviti Orjuna v Smarju nov temelj, trdnjši in vztrajnejše. Saj razpustu Orjuna ni nihče drug kriv, kakor tisti naprednjaki, ki se radi skrivajo za imenom take organizacije, ki zahteva od svojega članstva res narodu koristnih dejanj, česar pa isti niso zmožni.

Orjuna je potrebna v Smarju tem bolj, ker je v bližini nemčurski Rogatec. Kot straža morajo stati Orjunaši in gledati na dožodke v Rogatcu. Imamo pa tudi pri nas in v sosednih krajih ljudi, ki žalujejo sedaj po osmem letu za mačeho Avstrijo.

Na dejanja teh moramo čuvati. Pozdravljena Orjuna v Smarju. Vrste iste se morajo podvoliti.

Kronika.

Radić in zasluženi bratje. Poznamo že predobro zaletavost kraljevega ministra Stipice Radića, ki je še pred par meseci klical nad »pustolovni režim« v Italiji ogenj in žveplo. Skoro ni dosti manjkalo tedaj, da ni že kar javno napovedal črnosrajčniški Italiji vojske. Sedaj pa možak misli zopet drugače in proglašja: »da je sedanja politična karta Evrope najbližja dovršenosti one stopnje, ki je more človek želeči. Govoril se ne sme več o kakem irendentizmu in niti za Reko ne. To so končne stvari, ki se bodo tekom časa sistematizirale.

Lahko gre g. mirotvornemu ministru beseda od srca, ko se odreka stotisočem naših najboljših bratov. Z licitiranjem na račun naše zemlje v oči vsegamogočnega Pašiča presega že skoraj samega Ninčiča. Vemo, da govori Radić mnogo v veter, vendar opozarjamo na te njegove izja-

ve ves jugoslovanski narod, da ga bo ob pravem času nagradil za te njegove Italijanom tako laskave besede.

Pri rudniku v Hrastniku je bil med drugimi reducirán ravno za njegov 77 rojstni dan tudi gospod T. Mastnak, ki je bil od leta 1869, kot rudač nepretrgoma v Trbovljah, Ojstrém in Hrastniku zaposlen. Leta 1912 je bil upokojen ter je prejel mesečne pokojnine 84 kron, kar seveda ni zadoščalo niti za tobak ter je bil primoran kot upokojenec, da je še naprej upravljaj pazniško službo, ker bi sicer zbog malenkostne pokojnine moral strdati odnosno priti v brema trboveljske občine. Od leta 1879 je bil kot paznik nastavljen in smrato je za T. P. D., da ga za njegovo tolikoletno zvesto službovanje nagradi ter ga vrže kratkoma na cesto zgori omenjeno pokojnino. Čitali smo

Pisarna tvrdke Stegu in drugi

komanditna družba za strojno in električno industrijo in častno zastopstvo lipskih vzorčnih velesojmov, Ljubljana

se nahaja od 1. marca t. l. v poslopiju Pokojninskega zavoda, Gledališka ulica 8/II.

VELIKO DENARJA IZGUBITE

ako pred Veliko nočjo kupite ČEVLJE drugod, kakor v detajlni prodaji tvrdke

KARL POLLAK D. D. LJUBLJANA

DUNAJSKA C. 23 — NA DVORISČU.

Hranite svoj denar za Veliko noč! Našim odjemalcem prinesemo za Veliko noč veliko presenečenje. — Čitajte pazljivo časopis v prihodnjih 14 dneh in shranite si ta oglas! — Izrežite ga!

STAVBENE PARCELE

so naprodaj ob Dunajski cesti vis-à-vis tovarne Žabkar. — Informacije daje pisarna Strojnih tovarn in livarn d. d., Ljubljana.

že, da so bili uslužbenci pri drugih podjetjih za 40-letno službovanje nagradni ter dobili tudi državna vidna odlikovanja. a T. P. D. nagraja v čisto drugem smislu svoje nastavljenca ter si misli: »zamorec storil si svojo dolžnost, zamorec lahko greš.«

Čudno postopanje. Za prehod brez dokumentov kaznujejo naše oblasti zelo strogo z zaporom. Tako je moral zbog tega romati v zapor že marsikateri nesrečni naš človek iz Primorja, ker mu Italijani niso izstavili potnega lista, najsij je zaprosil zani neštetič pri pristojni oblasti. Ko je odsedel to zaporno kazen, pa je bil navadno še z odgovornim poslan preko meje in izročeni Italijanom, ki so navadno imeli baš radi tega nedovoljenega prestopa meje vzrok nastopati proti temu našemu rojaku.

Drugače postopajo naše oblasti z Italijani. Zgodilo se je, da je pred nekaj tedni prekoračil brez dokumentov našo mejo poznani, zagriženi črnosrajčniški izdajalec našega rodu Modrijan. S pomočjo naših ljudi je orožništvo to kreaturo aretiralo in oddalo v zapor. Jedva so se zaprla za njimi vrata ječe, že so pričeli delovati zani tiste tajne sile, ki imajo danes v tej zamli zbog popustljivosti Beograda toliko moč. Modrijan je pričel potovati iz temnice v temnico, dokler se niso odprle v Ljubljani vrata v svobodo, ne da bi bil za svoje grehe primeren nagraden.

Namesto da bi ga poslali v deželo limon in pomaranč odgonskim potom, kakor uboge slovenske trdine, so mu dovolili prosto pot. Izrabiti je to dobroto seveda takoj in se v zasmeh vsem poštenim nacionalistom ob zapadni meji »kočijo moško delati preko Planine v Italijo!

Nas to postopanje žali in kliče k še odločnejšemu delu za končno dosego naših ciljev, ko bo veljala na naši grudi vsaj enaka pravica tako za tuja, kakor za niene rodne sinove.

Svoboda. Na nižji gimnaziji v Tolminu je prepovedano dijakom ob odmorih med seboj govoriti slovenski. Kdor se prekrši proti temu, ga brez pardona kaznujejo.

Nasprotno pa jim vzgledni profesorji zopet naravnost ukazujejo, da se morajo udeleževati fašistovskih veselic, kjer plešejo potem do ranega jutra. Uspehe tega fašistovskega vzgajanja naše mladine si potem ni težko predstavljati.

Ceni. Čitatelje opozarjamo na današnja dva oglasa domače in znane drogerije »Adrija«.

Za nakup vsakovrstne kuhinjske posode in vage v železninarsko stroko spadajočega blaga se priporoča tvrdka:

SCHEIDER & VEROVŠEK
LJUBLJANA * DUNAJSKA CESTA 16

Kopirni stroji.

THE REX CO., Ljubljana.

Da ustrezemo želji p. n. občinstva, dajemo tudi po preselitvi še vedno

10% popusta do 31. marca 1926.

„ADRIJA“

drogerija, parfumerija in fotomanufaktura

LJUBLJANA, sedaj Selenburgova ul. 1.

Ustanovljeno 1852

TEODOR KORN

(preje HENRIK KORN)
Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasi klepar. Instalacija vodovodov. Naprava strelovodov. Kopalniške in klosetne naprave. Izdelovanje posode iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velike količine kakor tudi posod (škatele) za konzerve.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmoderneje urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. — Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema: Ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole

Risanke, dnevnik in beležnice.